

UGHY SZABINA

Változat egy reggelre

Nem ittam kávé, talán így
tovább emlékszem rá,
ahogy tarkódhoz simult a fény.
Súrlófény – jutott eszembe, mikor
az üres csészéket egymásba tettem;
mint a repülő kondenzcsíkja,
egy ideig még sejteni a helyét.
Számárvezető az emlékezet,
követi a szó, a szem, a kéz,
csigolyák, egymásba tett
csészék oszlopán, vagy
mintha bőrödön, húzkodom
ujjam az ágyneműn, ahogy hűl,
bizonytalanodik minden mozdulat.

Éjszakai

Az esőről kéne még beszélnem,
meg arról a párás buszablakról,
de elegendő indok volt a zaj
már eddig is a hallgatásra.

Itt vagyunk, mutatom végül a faragott kaput,
mintha bármit elárulna rólam.
Dönteni, mindig ez a vége,
amikor még pontos kérdések sincsenek.

Mögöttem egy ajtó lassan csukódni kezd,
bent is csak az van, amit már régről ismerek.
Majd később kitalálom, hogy ezt az egészet
mi helyett értem most félre.

Csehszlovákia

Napokig pakoltuk kifelé a holmikát.
A nagyobb darabok a férfiakra vártak,
az apraját mi nők rendeztük el.
Az örökségből ezt a csészét választottam.
Peremén vékony aranycsík,
egy rövid szakaszon megkopott,
itt ért hozzá nagyapám szája minden reggel és délután,
alján egy ma már nem létező ország neve
megfakult, halványkék tinta, meg valami címer.
A történelemkönyveket azóta átírták,
az utcaneveket lecserélték, ami volt, letagadják.
De a tárgyak emlékezete másként működik.
Valahogy így kéne nekem is emlékeznem arra,
ahogy kimondod, én is, mindig és a többi,
szóval maradjon csak úgy,
valahol igaz.

Öreg tükör

A rutinná vált mozdulatokkal kezdődött,
az izmok, ahogy többé már nem engedelmeskedtek,
mikor egy pohár vízért nyúlt vagy felült volna az ágyban.
A testének külön ideje lett, s mikor már mozdulni sem bírt,
az öreg tükör életre kelt, széles lett, mint az ég és beszélni kezdett.
Szabadkozott ugyan, hogy például a szagok és az ízek
egy tükör számára nem fontosak, csak amit a szavak őriznek belőlük,
bár annak, aki az emlékekben él, már ez is elég.
Elindultak tehát a színek és a formák az ezüstös vásznon visszafelé,
a mellkas megemelkedik, homlokáról, szája szélén kisimulnak a ráncok,
mútétek, hegek, receptek, számlák, igazolványképek,
a Balaton vízszintje, megdöntött csúcshőmérsékletek,
észak és dél, Velence, Párizs, a repterek körül az ég,
egy puha has, rajta egy fül lágyan ívelt vonala,
emlékszik előre, vissza, könyvek, macskák és növények,
újhold, hajnal, holnap, ma, tegnap, néha a most is,
matrózblúzban valamit szaval, majd kiveszik kezéből a virágokat,
a kréta visszaszívja a tábláról a sósav vegyjelét,
számok, napok, hetek, hónapok, évek, idő,
a falu tornyán hátrafelé forognak a hatalmas mutatók,
rákaparja térdére a mélybarna sebet

és már alig sántít, ahogy a hóban visszafelé fut,
füleről a cseresznyét fölaggatják a fára,
a kifehéredő virágszirmok bimbókba gyűrődnek,
hogyan szerette, az esti rét színeit meg a biciklizést elengedett kormányval,
a patak alján fekete piócák, sír és nevet, nevet és sír,
nem látni melyik kezdődött előbb,
kagylót emel el a fülétől, hallgatta, ahogy benne a tenger susterog,
először együtt, fenyő és kalács szaga,
aztán már leginkább csak a dolgok a fontosak,
ahogy leválnak róluk a betűk,
és nem akarja még kimondani például azt, hogy szappan,
elég az illat és a simaság, ahogy anyja kezében a bőréhez ér,
nézi őket, nézi, feje fölött a színes foltokat,
eddig csak sejtette, most már biztosan tudja,
és mint egy üres tükörben vagy egy csecsemő szemében,
olyan lesz minden, mint

Szünet

Szántóföld tócsáiban az ég,
pár tükördarabka,
felettük nejlonszatyrot forgat a szél,
de mintha mindegy is lenne,

gubancolódik a sínek melletti bokorban.
A nyár köztes lebegés, purgatórium.
Mobilom kikapcsoltam, kijelzője sötét,
ahová érkezem, úgyszincs térerő.

Potyog a perc, szétgurul, csak a felejtés marad.
Kihordom a levegőre a takarókat,
fertőtlenítő illatába mártom a kezem
és fényesre szidolozom a kilincseket.

Ha meguntalak várni, kifekszem a partra,
szívja ki hajamból a festéket a nap,
föld a szivacsos csontokat.
Estefelé megérkezel te is.

Nem beszélünk, mintha mindent tudnánk.
Bicskával almát pucolsz, nem nézel rám, így is látsz,
négy gerezdre hullott árnyékom közepén,
héja spirálját apró darabokra vágod.

Ahol vagyok

*„Ahol vagyok, a köd visszagágog.”
Kemény István: Úti dal*

A vadludak, ha észak felé repülnek,
meleg időt jelent, mondja a narrátor,
hangja alapján, mint Istent,
nem tudom elképzelni őt magát.
Most is csak egy hang gágog a ködben,
bár ez nem egy természetfilm,
hanem az életem.
Ha megkérdem tőle,
hogyan akkor merre tovább,
eltűnik egy miért mögött.
Válasz helyett mindig valami mást dob be,
hogyan mit jelent, döntsem el, de nem muszáj.
Mintha csak a tévedéshez érhetnék.
Ő tovább várakozik, mint bárki más,
így lesz egyszer biztosan igaza.

Távoli részletek 1.

Feltörtük azt a tojást,
pár nap és a kiscsibe maga törte volna fel.
Nyálkás pihén borostyán csorgás.
Csőre kissé szétnyílt, sóhajtásnyi résre.
Én sírtam, míg a trágyadombba ástad el,
marja szét a trágyalé
szalmaszálnyi csontjait.

Távoli részletek 2.

Mint egy csatlakozó nélküli, gömbölyű villanykörte,
forrón lüktet, két tenyerembe fér csak.
Fürdés után a paplan alatt sokáig tapogatom
térdem alatt a dudort, csak anyu észre ne vegye.